

Høringsnotat for region Trondheim – skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur

Innledning

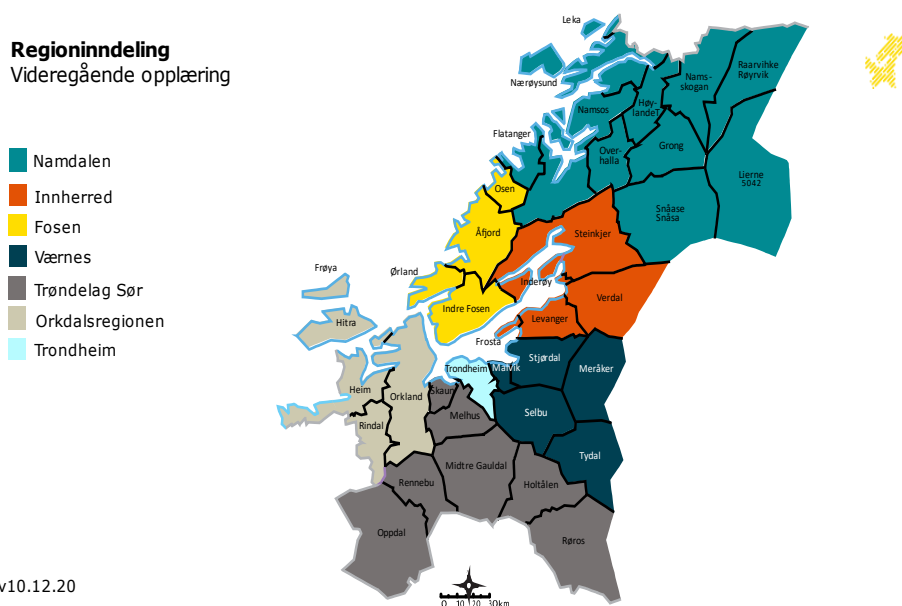
Høringsnotatet består av en fellesdel med problemstillinger som er gyldige for hele fylket, og én del for den enkelte region som gjelder dimensjonering, lokalisering og organisering av opplæringen i den aktuelle regionen. Dette notatet omhandler regionen Trondheim.

Notatet består av fire deler:

1. Gjennomgang av rammebetingelsene for utformingen av opplæringstilbudet i regionen.
2. Innspill fra kompetanseforum eller tilsvarende om kompetansebehovet i regionen.
3. Beskrivelse av prosessen forut for utarbeidelsen av notatet, og hvilke prosesser som gjenstår fram mot endelig politisk vedtak i desember 2023 og gjennomføringen av vedtakene i 2024 og årene framover.
4. Fylkesdirektørens alternative forslag til framtidig tilbudsstruktur i regionen, og spørsmål spisset i forhold til regionen.

Illustrasjonen nedenfor viser regioninndelingen for videregående opplæring i Trøndelag. Trondheim er markert med lyseblått.

Figur 1

Spørsmål til høringsinstansen

Med grunnlag i regiondelen av høringsdokumentene stiller fylkesdirektøren følgende spørsmål:

- a) Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?
- b) Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

- c) Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?
- d) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?
- e) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?
- f) Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)
- g) Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Det er ikke obligatorisk å svare på alle spørsmålene – høringsinstansene vurderer selv hvilke punkter/tematikker som er mest relevant for eget arbeid. Vi gjør oppmerksom på at ikke alle spørsmålene er relevante for alle regioner.

Rammebetingelser og målsettinger for utarbeidelsen av opplæringstilbud.

Målsettingene og rammebetingelsene er oppsummert i figur 2 nedenfor.

Tilbudsplanleggingen har fire mål:

- Arbeidslivets kompetansebehov
- Faglig og sosial utvikling
- Forutsigbarhet i regionen
- Regionalt inntak

Målsettinger for tilbudsplanleggingen er plassert i midten av figuren nedenfor, og forklaringen av målsettingene står i tekstboksen nedenfor hver målsetting.

Figur 2: Målsettinger og rammebetingelser for tilbudsplanleggingen

Tilbudet og målsettingene for tilbudet er utformet ut fra fire rammebetingelser, se teksten som rammer inn målene for tilbudsplanleggingen i figur 2.

De fire rammebetingelsene er:

- Økonomi (midler til drift og investeringer)
- Politikk (vedtak, mål og prinsipper for tilbudsplanlegging, ambisjoner)
- Regelverk (primært opplæringsloven)
- Demografi (befolkningsutvikling)

Vi skal nå gå gjennom rammebetingelser for Trondheim. Det som er skrevet generelt for Trøndelag gjelder også for Trondheim.

Regelverk

Ny opplæringslov trer i kraft 1. august 2024. Den viktigste endringen gjelder rett til opplæring fram til den er fullført og bestått. Det åpnes for at ungdom skal kunne gjøre omvalg flere ganger enn i dag, men de må innen de er fylt 19 år velge hvilken utdanning de vil fullføre. Fylkeskommunen skal ifølge § 5-3 i ny opplæringslov kunne legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges. Prinsippene for tilbudsplanlegging i Trøndelag vurderes å være tilrettelagt i henhold til dette handlingsrommet.

Når det gjelder videregående opplæring for voksne, gir den nye opplæringsloven flere nye rettigheter som får konsekvenser for tilbudsplanleggingen. De viktigste endringene er:

- Fylkeskommunen skal legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges.
- Flere vil ha rett til videregående opplæring for voksne, ved at man fra 19 år kan velge å søke voksenopplæring.
- Yrkesfaglig rekvalifisering. De som har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, vil ha rett til videregående opplæring fram mot en ny yrkesfaglig sluttkompetanse.
- Voksne skal søke på tre sluttkompetanser, og vil ha rett til å komme inn på en av de tre.
- Rett til opplæring fram til den er fullført og bestått.
- Rett til lære plass.

Økonomi og drift

Tabell 1: Tildeling av midler til videregående opplæring for ungdommer i Trondheim

Region	Skole / Antall kapasitetsplasser	Plantall - sum			Aktivitetsbasert		Ramme 2023
		ST	YF	Totalt	Elevsatser	Utjevningstildeling	
Trondheim	Byåsen videregående skole	572	415	987	93406	0	136335
Trondheim	Charlottenlund vgs skole	611	601	1212	117318	0	163073
Trondheim	Cissi Klein videregående skole	334	20	354	29810	3878	44383
Trondheim	Heimdal videregående skole	662	285	947	93906	0	113103
Trondheim	Skjetlein videregående skole	103	267	370	41922	4054	80574
Trondheim	Strinda videregående skole	692	398	1090	101426	0	129437
Trondheim	Thora Storm videregående skole	538	260	798	73356	0	90271
Trondheim	Tiller videregående skole	328	314	642	62019	0	100266
Trondheim	Trondheim Katedralskole	530	60	590	54330	0	81693
	Sum Trondheim	4 370	2 620	6 990	667491	7932	939135

Den økonomiske situasjonen gjør at Trøndelag fylkeskommune må ta ned driftsnivået og investeringsnivået sammenlignet med tidligere innenfor alle sektorer. For utdanningssektoren må nivået på den årlige drifta tas ned med 150 og 160 millioner kroner fram mot 2026, og ytterligere ned med et betydelig antall millioner kroner fra 2027.

Økonomi og drift for videregående opplæring for voksne

Fra skoleåret 2023-2024 innføres ny modell for videregående opplæring for voksne. Rollene koordineringsskole og samarbeidsskole fases ut og en rekke oppgaver sentraliseres. Dette gjelder blant annet inntak, realkompetansevurdering og tilbudsplanlegging. Planlegging av tilbud skal ses i tett sammenheng med ungdomsopplæringen. Forslag til prinsipper for tilbudsplanlegging for voksne er gjengitt i fellesdelen av høringsnotatet under kapitlet «Videregående opplæring for voksne». Ny ressursfordeling for videregående opplæring for voksne er under utarbeidelse for å ivareta disse endringene.

Tabellen nedenfor viser tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i regionen. Tildelingen er delt opp i hva som er gitt av fylkeskommunale midler og statlige midler fylkeskommunen har fått til disposisjon i satsingen Utdanningsløftet. Midlene i Utdanningsløftet er midlertidige.

Tabell 2: Tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i Trondheim

	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere
Trondheim	27 959 000	549	25 485 000	521	9 500 000	448
Fylkeskommunale	1 284 000		2 065 000		5 616 000	
Utdanningsløftet	5 307 000		1 165 000		3 884 000	

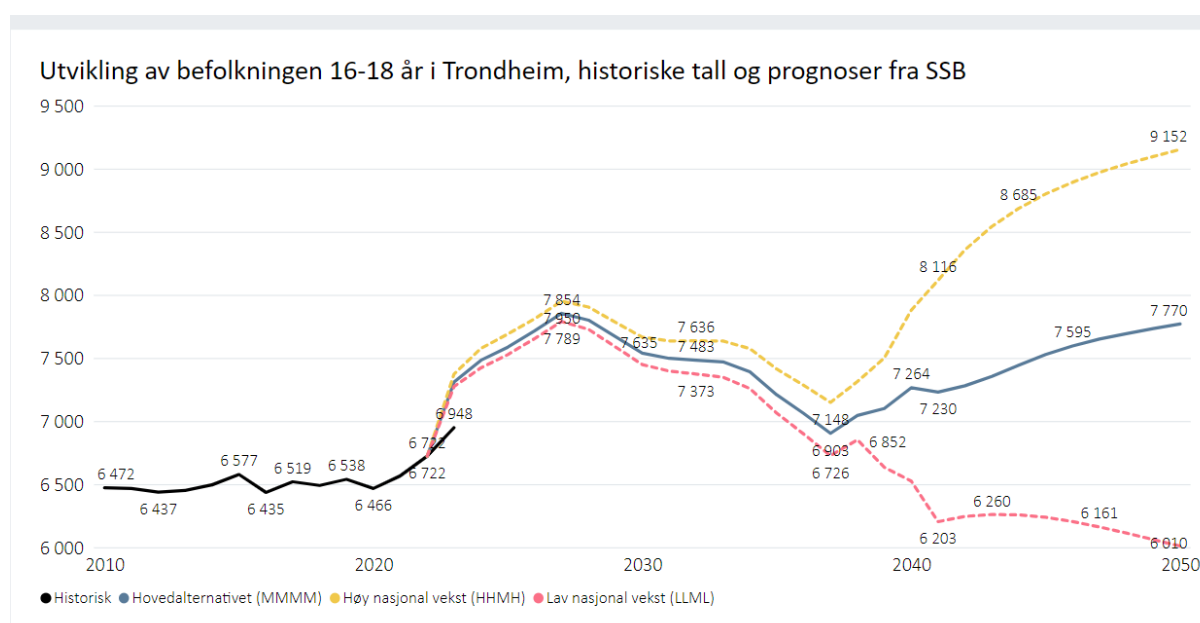
Investeringer

- Cissi Klein videregående skole er vedtatt bygget om, og byggeprosjektet er påbegynt
- Trondheim Katedralskole er vedtatt bygget om, og byggeprosjektet er påbegynt
- Skjetlein videregående skole – mulig ombygging av byggfaghall
- Charlottenlund videregående skole – mulig ombygging for transportfag

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling for Trondheim

Figur 3: Utvikling av befolkningen 16-18 år i Trondheim, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

Trondheim kommune inngår i statistikken ovenfor og i inndelingen av Trøndelag i regioner for planlegging av det videregående opplæringstilbudet, jf. figur 1 ovenfor.

Det har vært en økning i antall 16-18-åringer i Trondheim fra 2010 av. Enkelte årskull bryter trenden, men økningen fortsetter fram mot 2027. Prognosene fram mot 2039 er basert på fødte barn. Det er kun mindre forskjeller i de tre prognosealternativene fram mot 2039. I 2039 slår forutsetningen om økt antall fødsler inn i prognosene, og det gir store utslag for utviklingen i de tre alternativene. Antall 16-18-åringer øker fra rundt 6948 i 2023 til rundt 7045 i 2038. Dette tilsvarer en økning på rundt 100 ungdommer. Toppunktet i 2027 er på ca. 7850 ungdommer.

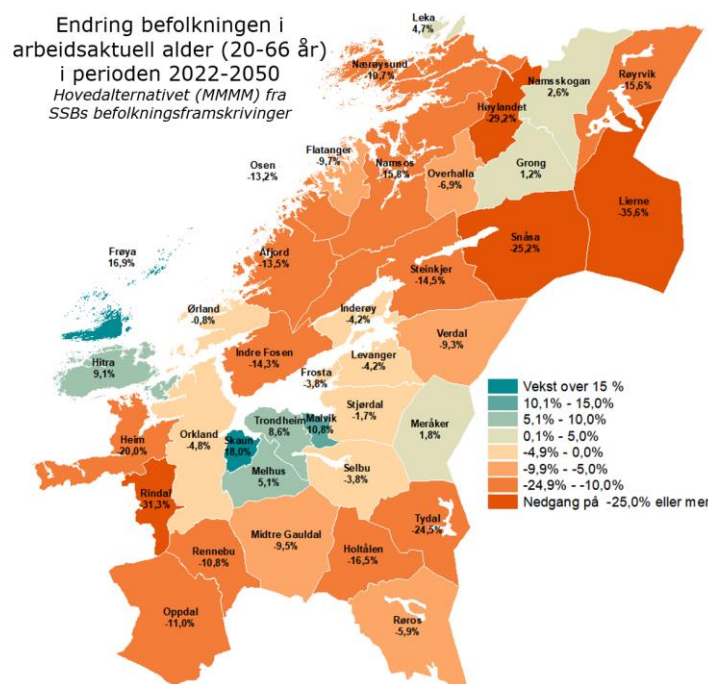
Det er grunn til å anta at antallet flyktninger vil gå ned betydelig fram mot 2030.

Arbeidsstyrke og utdanningsnivå

Figur 4: Endring i arbeidsstyrken

Figuren nedenfor viser utviklingen i antall 20-66-åringer i Trøndelag fra 2022 til 2050. Det er aldersgruppen 20-66 som utgjør størstedelen av arbeidsstyrken. I kartet nedenfor er vekst markert med grønt og nedgang med gult og rødt for hver kommune. Jo mørkere grønn farge kommunen har, jo større vekst i arbeidsstyrken. Jo rødere farge kommunen har, desto større er nedgangen. I kartet er endringen i arbeidsstyrken angitt med prosent.

- Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken. Personer under 20 år og over 66 år deltar også i arbeidsmarkedet, men i mye mindre grad.
- I perioden 2022-2050 vil antall personer i arbeidsaktuell alder (20-66 år) i Trøndelag øke med kun 4 181 eller 1,4 % i følge *Hovedalternativet (MMMM)*
- For Trøndelag utenfor Trondheim vil denne gruppen bli redusert med 7 677 personer eller - 5,0 %
- Vil gi større press utnyttelse av eksisterende arbeidskraftsressurser

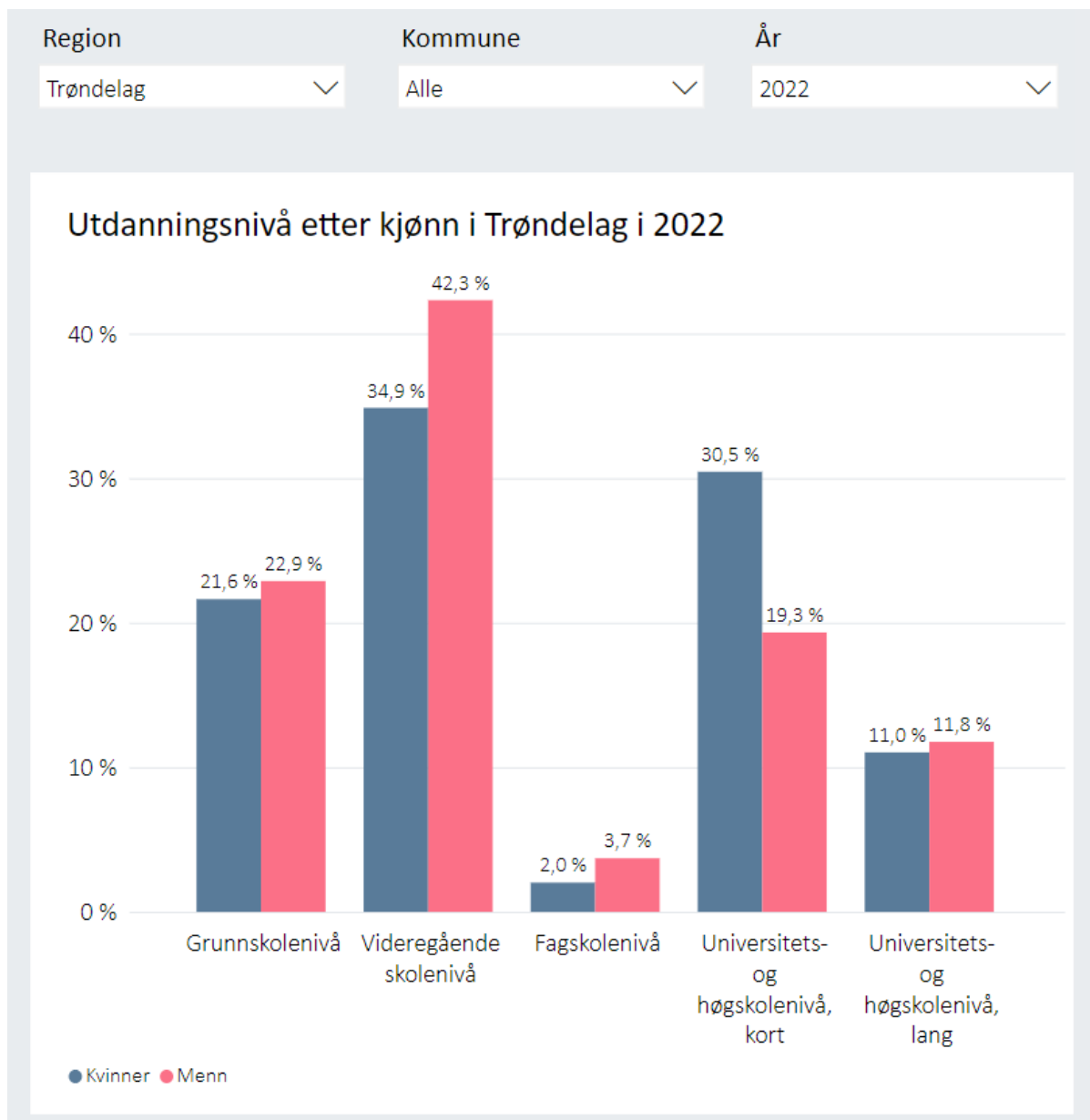

Kilde: SSB 2022 – hovedalternativet

I Trøndelag utenfor Trondheim faller arbeidsstyrken med fem prosent fram mot 2050. I Trondheim øker arbeidsstyrken med rundt ni prosent.

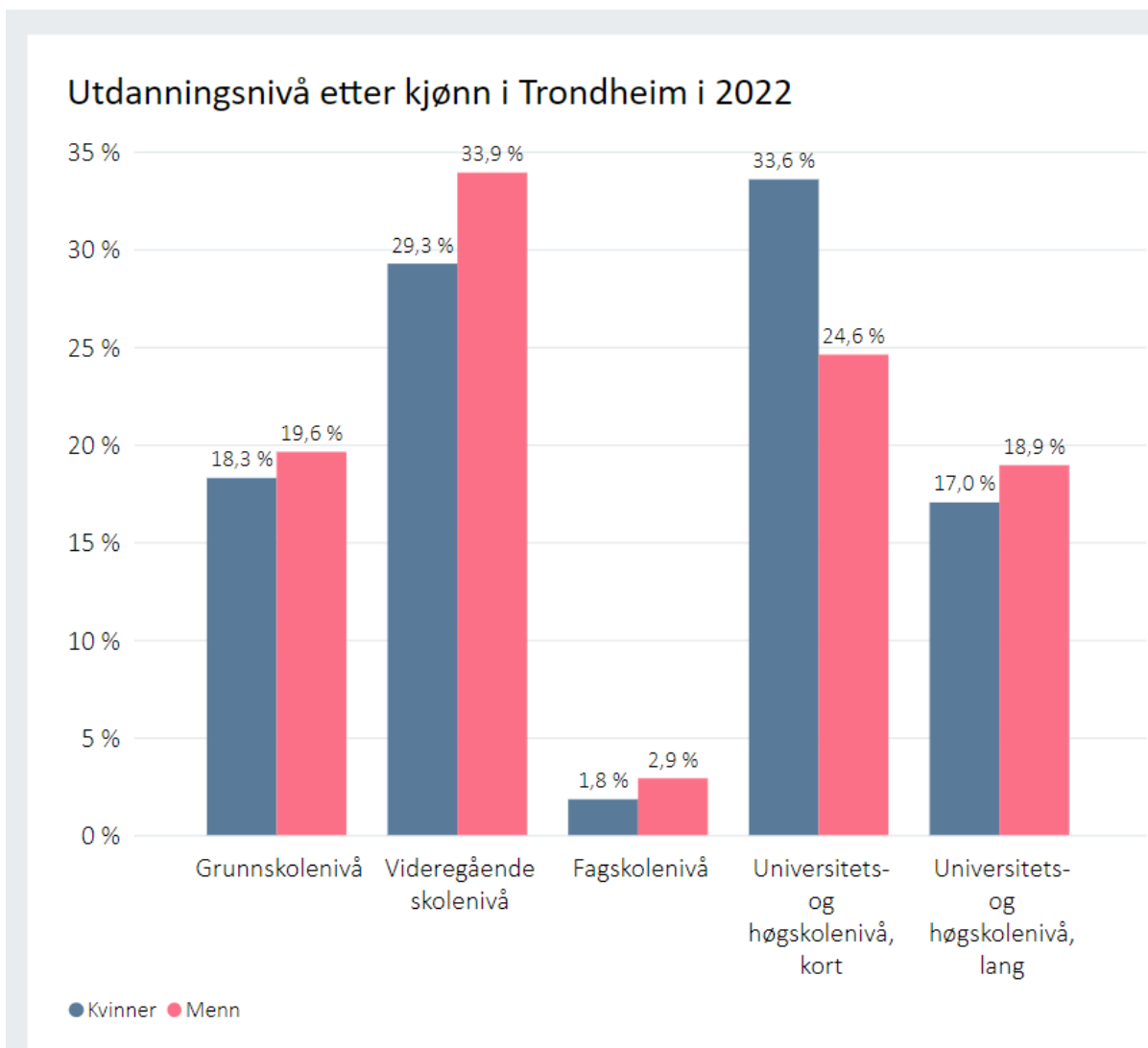
Figur 5: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag (over 16 år)

Figuren viser hvor stor andel av befolkningen i Trøndelag som har de ulike utdanningsnivåene som sin høyeste utdanning. For å ha en utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå må den være fullført og bestått. Tallene for Trøndelag skjuler til dels store regionale ulikheter.

[Kilde: Trøndelag i tall](#)

Figur 6: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Trondheim

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

Trondheim har en lavere andel av befolkningen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå, ca. 4 prosentpoeng under snittet for Trøndelag. De har også en lavere andel som har videregående opplæring som høyeste utdanningsnivå, ca. 4 til 9 prosentpoeng under snittet. Det er menn som har en betydelig lavere andel med videregående opplæring som høyeste utdanning. Trondheim har en betydelig høyere andel som har lang universitetsutdanning, ca. 6-7 prosentpoeng over snittet.

Det er interessant å gå nærmere inn på tallene i de regioner hvor andelen med grunnskole som høyeste utdanningsnivå er høy. Her vil det sannsynligvis kunne være behov for å styrke informasjonen om, og tilgjengeligheten på videregående opplæring for voksne. For å finne ut mer om potensialet i regionen må vi blant annet se nærmere på gruppens alderssammensetning og om de er utenfor/delvis utenfor arbeidslivet. Dette vil vi kunne gjøre i samhandling med NAV i Trøndelag.

Tilgang på læreplasser

Tabell 3: Tilgang på læreplasser i regionen sett opp mot elever på videregående trinn

Trondheim	Ungdommer og voksne			Behov for lærlinger (innmeldt)				Avvik plasttall 23 sett opp mot behov
	Sum Ungdommer og voksne 2023-2024	Voksne skoleåret 2023-2024 - plasser på Vg2	Skoleåret 2023- 2024 - plasser på Vg2 - ungdommer	2023	2024	2025	2026	
Utdanningsprogram								
Bygg- og anleggsteknikk	181	23	158	220	225	227	208	-39
Elektro og datateknologi	142	25	117	226	225	239	192	-79
Frisør,blomst,int,eksp.design	52	7	45	10	5	5	5	46
Helse- og oppvekstfag	206	36	170	203	205	209	211	-1
Håndverk, design, produktutv.	9		9	0	1	1	1	8
IT og medieproduksjon	61	8	53	44	46	49	50	14
Naturbruk	47		47	2	2	2	2	45
Restaurant- og matfag	63	11	52	96	98	98	96	-34
Salg, service og reiseliv	98		98	69	73	74	73	26
Teknologi- og industrifag	213	27	186	45	58	58	56	159
	1072	137	935	915	938	962	894	145

Merknader til innrapporteringen: Opplæringskontoret for frisørfaget, Byggmestrenes servicekontor, Opplæringskontoret for transportfag Trøndelag har ikke rapportert inn behov for lærlinger. Det medfører at frisørfagene, byggfagene og teknologi- og industrifagene er underrapportert.

Helhetlig tilbudsplanlegging og tilbudsprinsipper

Målene for organiseringen av kompetanseproduksjonen i Trøndelag ble vedtatt i fylkestingssak [56/21](#). Disse målene er førende for arbeidet med utviklingen av de operasjonelle tilbudsprinsippene. I fylkestingssak [122/21](#) ble tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen vedtatt. I sak til Hovedutvalg for utdanning [32/23](#) ble prinsippene for høyere yrkesfaglig utdanning for 2024 vedtatt. Tilbudsprinsipper for voksenopplæring foreslås justert i denne hørings-saken, se fellesdelen av høringsdokumentet.

De operasjonelle tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen er kategorisert ut fra avstander mellom videregående skoler i regionen. For Trondheim gjelder følgende prinsipper:

C2. Nærhet mellom skolene - Trondheim

- De yrkesfaglige utdanningsprogrammene på en skole bør samlet ha et omfang på minst 100 elevplasser for å sikre et fullverdig tilbud.
- Innenfor de «tunge og arealkrevende» utdanningsprogrammene på yrkesfaglige utdanningsprogram skal det legges spesiell vekt på en arbeidsdeling mellom de videregående skolene.
- Det skal i hovedsak være minimum fire paralleller på studieforberedende utdanningsprogram ved de skolene som har dette tilbudet.

Politiske vedtak som gjelder Trondheim

- Cissi Klein videregående skole er vedtatt bygget om, og byggeprosjektet er påbegynt, jf. Hovedutvalg for utdanning [62/20](#).
- Trondheim Katedralskole er vedtatt bygget om, og byggeprosjektet er påbegynt, jf. fylkestingssak [96/22](#).
- Skjetlein videregående skole – mulig ombygging av byggfaghall
- Charlottenlund videregående skole – mulig ombygging for transportfag

Prosess for arbeidet – region Trondheim

Handling	Dato
Fellesmøte med rektorene i Trondheim	13. mars 2020

Dialog om aktuelle problemstillinger ved skolene	Mars – april 2020
Møter i utdanningsprogramområdevis arbeidsgrupper	Juni 2020
Nye møter i de utdanningsprogramområdevis arbeidsgruppene. <ul style="list-style-type: none"> Arbeidsgruppene har deltakere fra opplæringskontorene, skolene, de fylkestillsvalgte og utdanningsavdelingen. Arbeidsgruppene har hatt møter i forkant av utarbeidelsen av høringsnotatet og i etterkant av høringsperioden. 	
Saken behandles i Hovedutvalg for utdanning	23.-24. september 2020

Prosessene ble gjennomført i 2020, og vi er nå i gjennomføringsfasen som avsluttes høsten 2025.

Veien videre i arbeidet med å dekke kompetansebehov

Arbeidet med helhetlig tilbudsplanlegging er en kontinuerlig prosess som ikke avsluttes etter denne høringsaken. Prosessen består av følgende trinn i en 1-2-årlig syklus:

- Kunnskapsgrunnlag om regionene og fylket
- Kompetansebehov i regionen
- Samordnet «bestilling» av kompetanse fra regionen
 - Videregående opplæring (Voksne og ungdommer)
 - Høyere yrkesfaglig utdanning (HYU)
 - Universitet/høgskole
- Tjenesteproduksjon – valg av metode for å utvikle kompetanse
 - Skole, lærlingeordningen, nettskole m.m.
- Tilbakemelding til/dialog med regionene knyttet til leveranse av kompetanse
 - Opplæringsbehov dekket?
 - Behov for karriereveiledning i forhold til søkeres valg?
 - Andre tiltak for å oppnå bedre balanse?

Trøndelag fylkeskommune samarbeider bredt både internt og med eksterne aktører for å fremskaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for tilbudsplanleggingen. Her inngår kunnskap som gjelder både hele fylket og de enkelte regioner, og det tas hensyn til nasjonale behov. Videre innhentes det innspill fra regionene angående kompetansebehov. Både kunnskapsgrunnlaget og dialogen med regionene danner grunnlaget for at regionene melder inn en samordnet «bestilling» av kompetanse til fylkeskommunen, hvor man ser de ulike utdanningsnivåene og -typene under ett. Gjennom høringsak foreslår fylkesdirektøren hvordan tjenesteproduksjonen skal se ut, og tilbudsstrukturen vedtas politisk etter at høringsprosessen er avsluttet. I neste omgang vil en dialog med regionene kunne avdekke om utdanningstilbudet er balansert med tanke på kompetansebehov.

Innspill fra Kompetanseforum Trondheim

Det finnes ikke noe kompetanseforum for Trondheim. I forbindelse med sakene om Cissi Klein videregående skole fra 2021 ble kompetansebehovet for Trondheim fastsatt. Skolene og tilbudet er tilpasset de nye behovene i løpet av 2025 – da er de nye skolebyggene ferdige.

Alternative forslag

Fylkestinget har vedtatt i sak [115/21](#) at dagens skolestruktur skal videreføres i fylkestingsperioden 2019-2023. Det nye fylkestinget må vedta sin strategi for skolestruktur i fylkestingsperioden 2023-2027. Fylkesdirektøren har forstått det slik at essensen i vedtaket i sak 115/21 er opprettholdelse av opplæringsaktivitet på dagens skolesteder for å ha nærhet til opplæringstjenester.

Det er utarbeidet et alternativ for regionen der skoler er foreslått organisatorisk sammenslått, dvs. én skole med to skolesteder. Det er også utarbeidet et alternativ med videreføring av dagens skoler, men med redusert tilbudsbredde/volum.

Organisatorisk sammenslåing av skoler

Organisatorisk sammenslåing innebærer at to skoler blir slått sammen til én skole, men at skoledriften videreføres på begge skolestedene.

Konsekvensene av sammenslåingen er hovedsakelig følgende:

- Det er én rektor som planlegger organisering av opplæringen, bruk av lokaler og utstyr og bruken av penger. Det gir muligheter til å heve kvalitetene på opplæringen og opprettholde en større tjenesteproduksjon.
 - Det er mulig å vri ressursbruken fra administrasjon til tjenesteproduksjon.
 - Muligheter for å slå sammen grupper i fellesfag og programfag kan frigi ressurser til utvidelse av tilbudet.
- Kommuner og arbeidsliv i kommunene forholder seg til ett kontaktpunkt for å planlegge og utvikle opplæringstilbud og samarbeid.
- Det å drifte en organisasjon med to arbeidssteder har sine utfordringer, men er ikke uvanlig i arbeidslivet.
- Fram til arbeidsdelingen (fordeling av tilbud) mellom skolene er sluttført kan det være utfordrende for søkerne å ikke vite hvilket skolested de skal gå på.

Opprettholde dagens organisering av skolene, med en sterkere reduksjon av opplæringstilbudet

En opprettholdelse av dagens organisering vil sikre at rektor beholder nærheten til sine ansatte og oversikten over den daglige driften. Man unngår utfordringer knyttet til å ha to arbeidssteder, som for eksempel administrativt dobbeltarbeid. Arbeidslivet må på sin side forholde seg til to skoleenheter i utviklingsoppgaver og samarbeid.

Utdanningssektoren må imidlertid redusere ramma betydelig fram mot 2026 og 2027, som beskrevet over og i fellesdelen av høringsnotatet. Kravet om innsparing blir ikke redusert av at skolene videreføres som i dag. En videreføring av dagens organisering vil medføre at tilbudet må reduseres ytterligere. Dette fordi det ikke vil bli mulig å ta ut gevinstene som ligger i samkjøring av grupper i fellesfag og programfag samt administrasjon, jf. modell for organisatorisk sammenslåing.

Forslag og begrunnelse for endringer i tilbudsstrukturen i Trondheim for ungdommer og voksne

I vedlegg 1 finner dere tilbudet for 2023-2024. Det er denne tilbudsstrukturen som er utgangspunktet for de forslåtte endringene.

I forslagene er det to ulike tidsperspektiver. Tilbudet på lang sikt tar 2-3 skoleår å realisere, dette finner dere i vedlegg 3. Drøftingene starter med dette perspektivet.

I vedlegg 2 finner dere endringene som foretas fra skoleåret 2024-2025. Dette angir første steget i prosessen for å komme fram til en ny tilbudsstruktur.

I. Hvilke tilbud bør samles i Trondheim?

A. Det langsiktige perspektivet fram mot 2025-2026

Yrkesfaglige utdanningsprogrammer

Samordning av yrkesfaglige utdanningsprogrammer ble vedtatt av Hovedutvalg for utdanning i sak [62/20](#). Vi er nå i gjennomføringsfasen, og den blir sluttført høsten 2025 når Cissi Klein videregående skole er klar for innflytting. Det er kjørt prosesser med de tillitsvalgte.

I forbindelse med renoveringen av byggfaghallen ved Skjetlein videregående skole åpner det seg muligheten for å øke verkstedkapasitet for byggfagene i Trondheim. I dag er kapasiteten så å si belagt fullt opp. Det er behov for arealer til en klasse byggfag både på Vg1 og Vg2. Det er nødvendig å ha et handlingsrom i forhold til ungdomsopplæringen, men ikke minst for å ta unna økte behov for å gi opplæring til voksne.

Cissi Klein videregående skole utfordres til å lage en skisse for innføring av helse- og oppvekstfag med kombinasjonen fagbrev i helsearbeiderfaget og studiekompetanse i løpet av fire år. Skolen samarbeider med Trondheim kommune og helseforetaket for å utrede om det er mulig å etablere et slikt tilbud høsten 2025. Frist for å levere utredningen settes til 20. november 2023. Det er et ledd i oppfølging av vedtak i fylkestingssak (Interpellasjon) [14/23](#).

De studieforberedende utdanningsprogrammene

Det er nødvendig å ta ut påbygging til generell studiekompetanse ved Strinda videregående skole for å gjøre plass til helse- og oppvekstfag med studiekompetanse. Det er ikke investeringsmidler til å foreta ombygginger. Den reduserte kapasiteten ved Strinda videregående skole dekkes opp ved å fylle opp plassene ved nærliggende skoler.

Det vil bli forsøkt å vri behovet for flere plasser grunnet vekst i antall 16-18-åringer i Trondheim over til studiespesialisering. I Trondheim velger en høyere andel av ungdommene studiespesialisering enn i resten av fylket. Dette bidrar til reduserte kostnader for å gjennomføre opplæringen.

Musikk, dans og drama med fordypning musikk foreslås redusert i Trondheim. Det tas bort en parallell ved Heimdal videregående skole, og kapasiteten ved Trondheim Katedralskole økes med en halv parallell. Det er også mulig å snu på dette og ta bort musikk fra Trondheim Katedralskole, men fylkesdirektøren vil ikke anbefale denne løsningen. Trondheim Katedralskole er under ombygging for å ha plass til flere elever på musikk. Det er en sterk historisk kobling mellom Katedralen og katedralskolen og musikk.

Tilbudet innenfor studiespesialisering i Trondheim økes med to paralleller, henholdsvis ved Cissi Klein videregående skole og Heimdal videregående skole.

B. Gjennomføring av tilbudsomleggingen/det korte perspektivet

Tilbudene legges om gradvis og tas nivå for nivå. Det starter med Vg1-nivået. Det som omtales nedenfor er avvik fra vedtatt plan for endring av tilbudet i Trondheim.

Endringer i 2024-2025

- Strinda videregående skole
 - Påbygging fases ut av skolen
 - Vg2 Helse- og oppvekstfag med studiekompetanse
- Heimdal videregående skole
 - Vg1 Musikk, dans og drama fordypning musikk fases ut
 - Vg1 Studiespesialisering økes med én klasse
- Trondheim Katedralskole
 - Vg1 Musikk, dans og drama økes med 15 plasser
- Cissi Klein videregående skole
 - Vg1 Helse- og oppvekstfag etableres med én klasse
 - Vg1 Studiespesialisering økes med én klasse
 - Vg2 Studiespesialisering innføres

Endringer i 2025-2026

- Heimdal videregående skole
 - Vg2 Musikk fases ut
 - Vg2 Studiespesialisering økes med én klasse
- Trondheim Katedralskole
 - Vg2 Musikk økes med 15 plasser
- Cissi Klein videregående skole
 - Vg1 Helse- og oppvekstfag – fagbrev og studiekompetanse
 - Vg2 Studiespesialisering økes med én klasse

C. Andre omlegginger

Det bør vurderes å beholde Saupstadanlegget utover våren 2025. Dette begrunnes med usikkerhet i flyktningstrømmen og framdrift i byggeprosjekter. Deler av bygget bør leies ut for å finansiere driftskostnader ved å holde bygget i stand.

II. Samorganisering av skoler

Det er ikke forslag om samorganisering av skoler i denne regionen.

III. Tiltak for å nå innsparingskrav

Reduksjon av tilbudet på spisset toppidrett.

Spisset toppidrett er delt opp i kategoriene A-tilbud og U-tilbud. Begge tilbudene tilfredsstiller kravene som stilles til spisset toppidrett. A-tilbud bidrar jevnlig med utøvere som tar medaljer i de store mesterskapene.

Følgende U-tilbud foreslås tatt ut av tilbudsstrukturen ved Heimdal videregående skole:

- Orientering
- Skiskyting

Følgende U-tilbud foreslås tatt ut av tilbudsstrukturen ved Strinda videregående skole:

- Ishockey
- Friidrett

Det at tilbudene tas ut av spisset toppidrett betyr at skolen og idretten ikke får ekstra midler til trenere og/eller andre tiltak som er nødvendig for å nå kvalitetskravene. Det vil fremdeles være mulig å gå på idrettsfag og utøve idrettene, men det gis ikke ekstra tildeling for å gi enkeltelever ved skolen lettere idrettsfaglig oppfølging. Utfasingen tas over tre til fire år.

Reduksjon av yrkesfaglige tilbud

- Elevtallsveksten vris til studiespesialisering

Musikk, dans og drama

- Utfasing av musikk, dans og drama ved Heimdal videregående skole

Forslag og begrunnelse for tilbudsstrukturen i Trondheim for voksne

I videregående opplæring for voksne skal opplæringstilbudet tilpasses den voksnes livssituasjon. Eksempel på tilpasning er komprimert opplæringstid, kveldsundervisning og fjernundervisning. Det

betyr ikke at tilbudet skal passe hver enkelt, men at tilbudet er lagt til rette for at deltakere i ulike livssituasjoner kan benytte seg av tilbudet.

I planleggingen av opplæringstilbudet for voksne er det forsøkt tatt høyde for de som er tatt inn etter dagens lovverk, og hensynet til endringene i nytt lovverk. For å imøtekomme ny lov og forskrift vil det være nødvendig med justeringer over tid, for å treffe kompetansebehovet bedre. I oversikten nedenfor framgår planlagte opplæringstilbud for voksne i regionen. I tillegg er det planlagt noen fylkestilbud. Skoler med fylkestilbud vil ha ansvar for deltakere fra hele fylket.

I fag der det ikke er fylkestilbud eller regionale tilbud vil det være aktuelt å samorganisere med ordinært tilbud. Det vil da være behov for å tilpasse timeplanen til dette. Eksempelvis kan det være hensiktsmessig å planlegge programfagopplæringen bolkvis, slik at voksne får mest mulig fulle/få dager med opplæring. Mange voksne har behov for å stå i jobb parallelt med opplæringen, og har også omsorgsoppgaver som skal ivaretas.

Når søkertallene er på plass, vil det foretas en justering av planlagt tilbud der det er behov. Det kan også bety at det er behov for å opprette tilbud som ikke er nevnt i høringen.

I hoveddelen er det nevnt innføring av modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY). Trøndelag innfører de nye læreplanene etappevis, og starter med 4 utvalgte lærefag. I utvelgelsen av fag er erfaringer fra forsøket lagt til grunn. For høsten 2024 tilbys helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget. Helsearbeiderfaget har erfaringsmessig en større søkermasse, og vil derfor planlegges i alle regioner. Erfaringer fra MFY-forsøket viser at salgsfaget egner seg godt som et nettbasert tilbud, på grunn av fagets egenart. Søkermassen er spredt i hele fylket, og det er få søkere. Kokkfaget krever tilgang til egnede lokaler, og bør legges til en skole som får ansvar for deltakere fra et større geografisk område. Betongfaget er en oppfølging av politisk vedtak (sak [65/22](#) i Hovedutvalg for utdanning), og er planlagt som et digitalt tilbud. Fylkeskommunen jobber med plan for overgangsordninger fra ordinær læreplan til de nye læreplanene.

Videregående opplæring for voksne – regiontilbud

Bakgrunn for planlagte tilbud er foreslåtte prinsipper i hoveddelen av høringsnotatet.

Forslag egne grupper for voksne skoleåret 2024-2025

- TROVO
 - Helsearbeiderfag (MFY-læreplan)
 - Vg1 Helse- og oppvekstfag
 - Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag
 - Vg2 Helseservicefag
 - Vg3 Helsesekretær (Fylkestilbud)
 - Vg3 Apotekteknikk (Fylkestilbud)
 - Påbygg til generell studiekompetanse
 - Salgsfaget MFY-læreplan (Fylkestilbud)
 - Vg1 Salg, service og reiseliv
 - Vg2 Service, sikkerhet og administrasjon
- Byåsen vgs.
 - Vg1 Teknologi- og industrifag
 - Vg2 Kjøretøy
 - Kokkfaget MFY-læreplan (Fylkestilbud)
- Charlottenlund vgs.
 - Betongfag, MFY-læreplan (Fylkestilbud)

- Vg1 Teknologi- og industrifag
- Tiller vgs.
 - Vg1 Bygg- og anleggsteknikk
 - Vg2 Tømmerfag
- Skjetlein vgs.
 - Vg1 Naturbruk
 - Vg2 Landbruk og gartneri (Vo-agronom og gartner)
- De øvrige skolene i Trondheim
 - Ingen egne grupper/samkjøring med ungdom ved behov

Vg1 Teknologi- og industrifag er foreslått ved to skoler, der Byåsen vgs. kan tilby Kjøretøy på Vg2. Ved Charlottenlund vgs. er det planlagt for de deltakerne som ønsker andre sluttkompetanser enn det som bygger på Vg2 Kjøretøy. Her må det derfor være tett samarbeid med næringsliv for å sikre alternative modeller for opplæring (1 år skole + 3 år læretid, fagbrev på jobb, osv.), eller samorganisering med ungdomsklasser.

Betongfaget er en oppfølging fra Hovedutvalg for utdanning sak [65/22](#), der det etterspørres at det utvikles et nettbasert tilbud innen byggfagene. Betongfaget er valgt etter konsultasjon med NAV Trøndelag.

Fellesfag for voksne som går yrkesfag

Når det gjelder fellesfag, er det flere løsninger:

- Skolen som tilbyr programfag har også ansvar for fellesfagene
- To eller flere skoler i regionen samarbeider om fellesfag for å fylle opp større grupper med fellesfag

I tillegg vil det være mulig å ta fellesfag gjennom nettskolen, for de deltakerne som ønsker det.

Videregående opplæring for voksne – fylkestilbud

Fylkestilbudene planlegges som fleksibel opplæring, og skal ivareta deltakere som kan bo langt fra opplæringsansvarlig skole. Se prinsipper i fellesdelen av høringsnotatet under «Alternative opplæringsarenaer, nye opplæringsformer, nettskole og samlingsbasert opplæring».

Fylkestilbud for voksne skoleåret 2024-2025:

- Nettskolen
 - Fellesfag YF (ny)
 - Påbygg til generell studiekompetanse
 - De seks studiekompetansefagene
- Helse- og oppvekstfag
 - Vg3 Tannhelse (Verdal vgs. skoleåret 2024-2025, deretter ny struktur)
 - Vg3 Apotek (TROVO)
 - Vg3 Helsesekretær (TROVO)
 - Vg2 Fotterapi og ortopediteknikk (Steinkjer vgs. 2024-2025, deretter utfases)
 - Vg3 Fotterapi (Steinkjer vgs. 2024-2026, deretter utfases)
 - Vg2 Ambulansesfag – syklus på annenhvort år (Olav Duun vgs.)
- Elektro og datateknologi
 - Vg1 Elektro og datateknologi (ikke avgjort)
 - Vg2 Elenergi og ekom (ikke avgjort)

- Vg2 Elenergi og ekom (Steinkjer vgs. skoleåret 2024-2025, deretter utfases)
- Restaurant- og matfag
 - Kokkfaget MFY-læreplan (Byåsen vgs.)
- Salg, service og reiseliv
 - Salgsfaget, MFY-læreplan (TROVO)
- Bygg- og anleggsteknikk
 - Betongfag, MFY-læreplan (Charlottenlund vgs.)

Fylkestilbud skal organiseres slik at det er mulig for deltakere fra hele fylket å delta, ved at skolen skal kunne gjennomføre distribuert og samlingsbasert opplæring. Det vurderes som hensiktsmessig at én skole har dette ansvaret. Det kan være hensiktsmessig for opplæringsansvarlig skole å samarbeide med andre skoler, blant annet for å gjennomføre samlinger og for å skaffe praksisplasser til Yrkesfaglig fordypning.

Det er foreslått ett nytt tilbud i nettskolen; **Fellesfag for yrkesfag**. Fellesfag for yrkesfag er etterspurt i lengre tid.

Innen helsefagene har Olav Duun vgs. hatt et stabilt tilbud på Vg2 **Ambulansefag**. Faget er foreslått videreført. Tilbudet settes i gang annenhvært år. Dimensjonering må sees i sammenheng med lærlingebehovet i hele fylket.

Tannhelsetilbudet er lagt til Verdal vgs. med ei begrensning på kommende år. **Apotekteknikk, helsesekretær og tannhelsesekretær** er 3-årige opplæringsløp i skole. Det er tilbud med en begrenset mengde søkere som bor spredt i fylket, noe som gjør det utfordrende å dimensjonere et stedlig tilbud med nærhet til deltakerne. For å se om det er mulig å finne en modell som treffer disse utfordringene bedre, er det nedsatt ei arbeidsgruppe som vurderer å legge deler av tannhelsetilbudet på digital plattform med sterk tilknytning til praksis i klinikkene. Arbeidsgruppa skal levere sine anbefalinger i løpet av 2024, og vil legge grunnlaget for planlegginga av tilbudet fra skoleåret 2025-2026.

Fotpleie (Vg2 og Vg3) har vært tilbudt ved Steinkjer vgs. som rene voksentilbud, da det ikke eksisterer et ungdomstilbud i eget fylke. Tilbudet utfases da det er få søkere og lite meldt kompetansebehov i Trøndelag. For å opprettholde tilbudet må næringslivet melde kompetansebehov.

Elektro og datateknologi har solid søkermasse, men det er begrenset tilgang på læreplasser. Hovedtyngden søkere har behov for Vg2 Elenergi og ekom, der det er mange mulige sluttkompetanser etter Vg2. Ved andre ønskede sluttkompetanser bør man ta sikte på samorganisering med ungdomsklasser, eller alternative modeller for opplæring (1 år skole + 3 års læretid, fagbrev på jobb, osv.). For skoleåret 2023-2024 var det to fylkestilbud på Vg1 (Steinkjer vgs. og Meldal vgs.). Det foreslås at begge fylkestilbudene fases ut, og erstattes av ett fylkestilbud. Det er flere skoler som har utdanningsprogrammet på Vg1, med videre mulighet for Vg2 Elenergi og ekom. Det er ikke foreslått hvilken skole som bør ha fylkestilbudet, men høringen gir mulighet for flere skoler å vurdere om de har kapasitet til å utvikle et godt fylkestilbud innen elektrofag. Kapasitet på tilbudet vil sees i sammenheng med ungdomsopplæring, tilgang på læreplasser i fylket og innmeldt kompetansebehov.

I **Salgsfaget** vil MFY-læreplanene benyttes fra høsten 2024. Erfaringer fra forsøket har vist at faget egner seg godt som nettbasert tilbud. Det foreslås derfor et nettbasert fylkestilbud, der én skole har ansvaret for opplæring. De skolene som har vært involvert i forsøket er TROVO, Verdal vgs., Fosen vgs., Oppdal vgs. og Kyrksæterøra vgs. TROVO foreslås som ansvarlig for salgsfaget etter nye læreplaner.

Vedlegg:

1. Tilbudet for 2023-2024
2. Tilbudet for 2024-2025
3. Tilbudet for 2025-2026